

SPAȚII VERZI URBANE ÎN SPRIJINUL CALITĂȚII VIEȚII POPULAȚIEI

CRISTINA HUMĂ

Crearea de spații verzi urbane pentru îmbunătățirea calității vieții populației este evidențiată în literatura de specialitate și în documente internaționale și naționale.

Acest studiu prezintă situația spațiului verde urban din România, un component al mediului natural al orașului, al infrastructurii urbane și un element favorabil calității vieții populației. În acest sens, s-a analizat dinamica suprafețelor de spațiu verde în perioada 2010–2019 și suprafața de spațiu verde ce revine unui locuitor în anul 2019, la nivel național și la nivelul orașelor, având în vedere deficitul de areale verzi ca urmare (și) a declinului acestora ulterior anului 1990, precum și norma minimă prevăzută de legislația română în vigoare de 26 de metri pătrați de spațiu verde pe locuitor. De asemenea, s-au arătat rolul și beneficiile prezenței spațiilor verzi urbane pentru mediu, comunități și pentru calitatea vieții, politicile urbane actuale pentru asigurarea de spațiu verde în localitățile din România, alături de aprecierea verdelui urban de către populație în orașe românești prin comparație cu orașe europene.

În elaborarea lucrării au fost utilizate date statistice din surse precum Institutul Național de Statistică, Administrația Fondului pentru Mediu, Comisia Europeană și Națiunile Unite și au fost consultate lucrări de specialitate, precum și documente strategice și legislative.

Cuvinte-cheie: spații verzi urbane; beneficii spații verzi; România.

INTRODUCERE

Urbanizarea este un proces în continuă dezvoltare. 55% din populația lumii, 75% din cea a Europei și 54% din populația României trăia, în anul 2018, în orașe și se așteaptă ca numărul locuitorilor urbani să crească în continuare, conform estimărilor Națiunilor Unite, la 69%, 84% și, respectiv, 67% la mijlocul secolului (United Nations 2018).

Sporirea populației urbane crește cererea și oferta de bunuri și servicii care să asigure nevoile fundamentale ale oamenilor.

Adresa de contact a autorului: Cristina Humă, Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, București, România, e-mail: cristinhum@gmail.com.

CALITATEA VIEȚII, XXXIII, nr. 1, 2022, p. 56–73, <https://doi.org/10.46841/RCV.2022.01.04>

Accesul la apă potabilă și canalizare, la energie electrică, la hrană de calitate și în cantitate suficientă, la servicii precum cele de educație, de sănătate, sociale, de transport, la mijloace de trai, toate acestea satisfac nevoi de bază ale oamenilor. De asemenea, accesul la locuire adecvată, la mediu înconjurător curat și la facilități de petrecere a timpului liber împlinesc nevoi profund umane.

Asigurarea acestora însă exacerbează presiunile asupra mediului înconjurător, generând poluarea aerului, poluarea fonică, precum și riscuri crescute asociate cu schimbările climatice în orașe, mai cu seamă în marile aglomerări urbane (Frumkin 2002; McMichael 2000), cu efecte negative asupra sănătății umane.

Pentru a răspunde la aceste probleme este evidențiată necesitatea menținerii și creării în orașe a spațiilor verzi. În diferite domenii ale științei – sănătate publică, psihologie, sociologie, ecologie, geografie, urbanism – se face cunoscută importanța spațiilor verzi urbane, iar documente politice naționale și internaționale propun ca obiectiv furnizarea de spații publice verzi în orașe, ca parte a scopului general de îmbunătățire a calității vieții.

Spațiile verzi sunt de interes și pentru autoritățile locale și comunități, făcând obiectul politicilor urbane actuale și, deopotrivă, al aprecierii lor.

În acest context, lucrarea își propune să arate rolul spațiilor verzi urbane în crearea de condiții de mediu favorabile unei bune calități a vieții populației; să prezinte politicile urbane actuale pentru asigurarea de spații verzi; să releve aprecierea verdelui urban de către populație în orașe românești prin comparație cu orașe europene; și să evidențieze situația spațiilor verzi urbane din țara noastră.

SPAȚIUL VERDE URBAN – COMPONENT AL INFRASTRUCTURII URBANE ȘI ELEMENT AL CALITĂȚII VIEȚII – DEFINIȚII ȘI INDICATORI. ASPECTE METODOLOGICE ALE STUDIULUI

Spațiul verde urban este un component de bază al mediului natural al orașului, al infrastructurii urbane, iar prin beneficiile ecologice, sociale și economice servește mediului și comunităților umane și ca element necesar calității vieții.

Termenul de calitate a vieții este „complex” și cuprinde „diverse elemente care influențează existența umană” (Mensah *et al.* 2016, 142). Studii și cercetări din domenii sociale, ale sănătății și mediului înconjurător au evidențiat diferite aspecte în relație cu calitatea vieții. Dintr-o perspectivă a mediului înconjurător, pe principiul că apropierea dintre om și natură este benefică acestuia, respectiv crește bunăstarea umană (ipoteza biofiliei) (Kellert și Wilson 1993; Wilson 1984, citați de Chiriac *et al.* 2009) a fost evaluat (și) rolul pe care spațiile verzi le îndeplinesc în viața urbană. A fost evidențiat în special că acest element are în cadrul structurii orașului o serie de beneficii asociate funcțiilor ecologice, sociale și economice pe care le îndeplinește, respectiv acelea care îmbunătățesc calitatea mediului ambiant, facilitează contactul cu natura în zonele urbane dens populate și crește atractivitatea acestora, oferă confort urban și spațiu de comunicare pentru locuitori,

contribuie la menținerea stării de sănătate a populației etc. (Saraev 2012; Kiani *et al.* 2014; Mensah *et al.* 2016).

Spațiul verde urban răspunde astfel unor nevoi esențiale ale locuitorilor orașului precum mediu înconjurător curat, locuire de calitate, facilități de recreere și petrecere a timpului liber.

Se poate aprecia că, prin beneficiile oferite, spațiul verde constituie un element al calității vieții.

Pentru a răspunde însă nevoilor umane de bază și a contribui la calitatea vieții este necesar un bun acces la arealele verzi. În acest sens este importantă atât suprafața de spații verzi a unui oraș, cât și distribuția geografică în cadrul acestuia (Poelman 2018; EC, UNHSP 2016).

O distribuție disproporționată a arealelor verzi în cadrul orașului conduce la accesul inegal al populației la aceste zone. Lipsa de acces poate influența gradul în care oamenii le apreciază, dar poate cauza și inechitate socială, de exemplu, cu accentuarea inegalităților de sănătate pentru anumite grupuri de populație (Astell-Burt *et al.* 2014).

Accesul la arealele verzi este evaluat prin diferiți indicatori. Un indicator utilizat pentru a indica accesul la arealele verzi este suprafața de spațiu verde ce revine unui locuitor ($m^2/\text{locuitor}$). Pe lângă acesta, se utilizează și alți indicatori, cum sunt „dimensiunea medie a spațiilor verzi la care se ajunge în 10 minute de mers pe jos” și „ponderea populației fără spații verzi la 10 minute de mers pe jos” (EC, UNHSP 2016).

Spațiul verde urban este definit în mod diferit, în funcție de rolul și funcțiile acestuia în cadrul infrastructurii urbane.

În Europa, raportul *The State of European Cities 2016*, pe baza unei definiții din Atlasul Urban Copernicus, stabilește că spațiile verzi sunt „suprafețe verzi publice pentru utilizare predominant recreațională, precum grădini, grădini zoologice, parcuri, suprafețe naturale suburbane care au devenit și sunt administrate ca parcuri urbane” (EC, UNHSP 2016, 149, după Copernicus Urban Atlas) (trad. n.).

Ghidul *Urban green spaces: a brief for action* arată că spațiul verde urban este „suprafața de teren urban acoperit de vegetație de orice fel. Acesta cuprinde vegetația de pe terenurile publice și private, indiferent de dimensiune și funcție și poate de asemenea să includă corpurile mici de apă, precum eleștee, lacuri și cursuri de apă” (WHO 2017, 2). Documentul mai arată că spațiul verde urban este parte a spațiilor publice deschise și a serviciilor generale furnizate de un oraș locuitorilor săi.

În România, Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane definește spațiul verde ca „zona verde în cadrul orașelor și municipiilor, definită ca o rețea mozaicată sau un sistem de ecosisteme seminaturale, al cărei specific este determinat de vegetație (lemnoasă, arborescentă, arbustivă, floricolă și erbacee)” (art. 2) (Parlamentul României 2007). În același timp, legea stabilește că spațiile verzi sunt „obiectiv de interes public, în vederea asigurării factorilor de mediu și stării de sănătate a populației” (art. 1) (idem).

Elaborarea lucrării, în conformitate cu tematica propusă, s-a bazat pe analiza documentară – privind politicile urbane (strategice, legislative); analiza literaturii în domeniu – studii de specialitate privind rolul spațiilor verzi în orașe în îmbunătățirea calității vieții urbane; precum și pe analiza secundară de date statistice oferite de Comisia Europeană – baza de date a cercetării calității vieții pe orașe *Perception Survey on the Quality of Life (QoL) in European Cities 2019*, de Națiunile Unite – baza de date *World Urbanization Prospects: The 2018 Revision*; de Administrația Fondului pentru Mediu – baza de date *Spații verzi/Proiecte* și de Institutul Național de Statistică (INS) – baza de date Tempo Online.

Situația spațiilor verzi urbane din țara noastră a fost descrisă pe baza datelor statistice ale INS. Au fost utilizate informații statistice privind suprafața spațiilor verzi la nivel național și la nivelul așezărilor urbane în perioada 2010–2019, punând în lumină dinamica verdei urbane în acest interval. De asemenea, pe baza datelor statistice ale INS a fost calculat indicele suprafața spațiilor verzi ce revine unui locuitor ($m^2/\text{locuitor}$) în anul 2019, la nivel național și în 319 orașe din țara noastră. Rezultatele obținute au fost ierarhizate în acord cu standardul european și național privind suprafața de spațiu verde ce ar trebui să revină unui locuitor (de $26m^2/\text{locuitor}$). Această clasificare a permis evidențierea disparităților la nivelul așezărilor urbane din țara noastră în ceea ce privește accesul populației la areale verzi.

BENEFICII ALE SPAȚIILOR VERZI

În continuare vom prezenta beneficiile pe care spațiile verzi urbane le furnizează mediului înconjurător și populației din orașe, asociate funcțiilor ecologice, sociale și economice pe care le îndeplinesc.

Beneficii ecologice. Vegetația din orașe realizează o epurare fizică, chimică și bacteriologică a atmosferei (Iliescu 2006). Plantele, prin fotosinteză, consumă dioxidul de carbon și eliberează oxigenul în atmosferă, aceasta fiind o sursă deosebit de importantă de oxigen a planetei.

Totodată, plantele filtrează poluanții din atmosferă – gaze, particule de praf – proveniți din activitatea industrială, traficul rutier și alte activități cotidiene, reducând poluarea aerului și, odată cu aceasta, pe cea a apei și a solului (Száráz 2014; Konijnendijk 2013).

Prin absorbția gazelor din atmosferă, mai ales a bioxidului de carbon (sechestrarea carbonului), a căror cantitate a crescut în timp, generând efectul de seră și conducând treptat la creșterea temperaturii aerului, vegetația urbană contribuie și la reducerea impactului schimbărilor climatice.

Pe lângă epurarea fizică și chimică a aerului, spațiile verzi au și capacitatea de epurare microbiană, funcționând ca bariere biologice pentru microorganisme dăunătoare sănătății oamenilor.

Vegetația are și un rol în moderarea temperaturii și a umezelii aerului. În zonele urbane construite, clădirile și suprafețele pavate absorb și rețin energia

solară și împiedică circulația aerului și, ca urmare, temperaturile sunt mai ridicate față de arealele din jur – este așa-numitul efect „insulă de căldură”. Spre deosebire de acestea, suprafețele acoperite de vegetație asigură umbră și mențin umiditatea aerului ducând la crearea unui mediu mai confortabil pentru populația urbană.

Spațiile verzi au și rol de protecție împotriva poluării fonice. Areele verzi formate din arbori și arbuști, în special cele mai dense, în perioada lor de vegetație, constituie bariere pentru zgomote, contribuind la reducerea nivelului acestora (Sorensen *et al.* 1997) și, prin aceasta, la starea de sănătate a populației și confortul urban.

Un alt rol important al spațiilor verzi, amenajate sub formă de parcuri și coridoare de legătură între ele, este acela de păstrare a moștenirii naturale (Chiriac și Humă 2008).

Beneficii sociale. Spațiile verzi furnizează de asemenea o seamă de beneficii sociale.

Ca parte a spațiilor publice deschise, spațiile verzi contribuie la coeziunea socială, oferind posibilități de interacțiune între persoanele de toate vârstele (Vries *et al.* 2013; Baycan-Levent și Nijkamp 2004), inclusiv a persoanelor cu mai puține ocazii de socializare cum sunt, spre exemplu, persoanele în vârstă (Mensah *et al.* 2016, după Fan *et al.* 2011).

Ele creează oportunități de interacțiune prin contact social informal și prin participare la evenimentele comunității. Oferă și posibilitatea de participare la diverse manifestări culturale sau sociale, cum sunt festivalurile locale, reprezentațiile teatrale etc. pe care le găzduiesc (Baycan-Levent și Nijkamp 2004).

Spațiile verzi contribuie la menținerea stării de sănătate a populației (Frumkin 2013; Vries *et al.* 2013). Înlănesc un stil de viață mai activ, încurajând activități fizice precum mersul pe jos, alergarea, ciclismul etc. (Sorensen *et al.* 1997).

Oferă și o ambianță plăcută, favorabilă pentru relaxare și reducere a stresului cotidian specific vieții urbane (Frumkin 2013; Fan *et al.* 2011; van den Berg *et al.* 2010). În acest fel răspund nevoilor umane de recreere și petrecere a timpului liber.

Furnizează și locuri de joacă pentru copii, creând un mediu optim pentru dezvoltarea fizică, mentală și socială a acestora (Chiriac *et al.* 2009, după Baycan-Levent și Nijkamp 2004).

Au și un rol educativ în formarea de bază a școlărilor cu privire la natură și mediu înconjurător (Chiriac și Humă 2008).

Beneficii economice. Spațiul verde urban poate avea efecte pozitive de natură economică asupra vieții unui oraș, contribuind la creșterea competitivității acestuia.

Spațiul verde urban bine întreținut ajută la îmbunătățirea imaginii orașului, care poate crește atractivitatea pentru investiții și, implicit, oferta de noi locuri de muncă (Fam *et al.* 2008).

Spațiul verde, datorită unor beneficii pentru locuitori, determină creșterea valorilor unei zone (Baycan-Levent și Nijkamp 2004) care duce la creșterea valorilor proprietăților situate în vecinătatea lui (Radoslaw *et al.* 2018) și la generarea de venituri crescute la bugetele locale (Saraev 2012; Fam *et al.* 2008).

Spațiul verde poate oferi oportunități de angajare cum sunt cele pentru crearea, întreținerea și gestionarea lui, precum și cele din industrii de echipamente și produse asociate acestuia (Sorensen *et al.* 1997).

Spațiile verzi printr-o de serie de funcții – precum purificarea aerului, limitarea valurilor de căldură, reducerea temperaturilor în mediul urban și menținerea stării de sănătate, accesul la facilități de petrecere a timpului liber și ocupații recreative – contribuie la creșterea calității locuirii.

Spațiile verzi urbane, ca, de exemplu, grădinile botanice, grădinile zoologice, prin atragerea vizitatorilor, pot contribui și la dezvoltarea turismului (Saraev 2012).

De asemenea, spațiile verzi prin efectul de promovare a sănătății populației pot aduce economii în costurile de sănătate la nivel individual și național (Fam *et al.* 2008).

SPAȚIUL VERDE URBAN – CA OBIECTIV AL POLITICILOR PUBLICE ACTUALE AȘA CUM REIASE DIN ANALIZA DOCUMENTARĂ

Cadrul politic internațional și național subliniază necesitatea spațiilor verzi în orașe după cum reiese dintr-o serie de documente prezentate în cele ce urmează.

De exemplu, *Urban greenspaces: a brief for action* (WHO 2017) este un ghid care cuprinde acțiunile ce pot fi întreprinse pentru furnizarea de spații verzi în orașe și o evidență documentată despre beneficiile multiple – economice, sociale și de mediu – pe care acestea le oferă. Documentul evidențiază rolul pe care spațiile verzi urbane, concepute inovativ, le au pentru promovarea stilurilor de viață active și pentru îmbunătățirea sănătății și a bunăstării populației, inclusiv a celei cu statut socioeconomic mai coborât.

The New Urban Agenda (UN 2017) este un plan de acțiune care arată că spațiile verzi contribuie, alături de accesul universal la apă potabilă sigură și canalizare accesibile ca preț, precum și acces egal pentru toți la bunuri și servicii publice de calitate în domenii precum nutriție și securitate alimentară, sănătate, educație, mobilitate și transport, energie, aer curat și mijloace de trai, la realizarea dreptului la locuire adecvată (p. 5). De aceea, planul are în vedere menținerea și crearea de spații publice verzi de calitate, sigure, incluzive și accesibile în așezările urbane.

Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable development (UN 2015) este, de asemenea, un plan de acțiune care are între obiective „... să ofere acces universal la spații publice verzi, sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în vârstă și persoane cu handicap” (p. 26, obiectivul 11 de dezvoltare durabilă).

La nivel european, *Urban Agenda for the EU* reiterează obiectivul de dezvoltare durabilă al Națiunilor Unite, respectiv „să facă orașele incluzive, sigure, mobile și sustenabile” (p. 6). Pentru aceasta, între prioritățile Agendei, definite în Pactul de la Amsterdam din 2016, este și *utilizarea durabilă a terenurilor și*

soluțiile bazate pe natură în orașe, care pune accent pe renaturarea și înverzirea zonelor urbane. Soluția propusă este *infrastructura verde*, „o rețea planificată strategic de areale naturale și seminaturale”, destinată să furnizeze beneficii atât cetățenilor, cât și mediului (EC, f.a., Environment, Green Infrastructure).

Punerea în practică a soluțiilor pentru menținerea și creșterea suprafețelor verzi urbane, ca și pentru asigurarea unui mediu sănătos în orașe, revine autorităților publice locale. Eforturile depuse de acestea pentru îmbunătățirea situației de mediu, inclusiv a spațiilor verzi în orașele europene, sunt recunoscute la nivel european și recompensate prin acordarea Titlului Capitală Europeană Verde (European Green Capital Award), care se acordă începând din anul 2010, în fiecare an unui oraș european cu peste 100 000 de locuitori pentru standarde ridicate de mediu.

Inițiativa europeană, care se desfășoară sub sloganul „Orașele verzi – potrivite pentru viață”, urmărește să transmită mesajul că eforturile în domeniul mediului urban îmbunătățesc calitatea vieții cetățenilor (EU 2016).

European Green Capital 2018 – Good Practice Report cuprinde exemple de bune practici ale mai multor orașe europene înscrise în competiție. Unul dintre acestea, cu rezultate în păstrarea în bune condiții a spațiilor verzi este orașul Arad, care a participat cu inițiativa „Aradul Curat”. Aceasta este o competiție organizată de administrația publică locală începând din anul 2011, între asociațiile de proprietari și urmărește să încurajeze asociațiile să îngrijească spațiile verzi aferente blocurilor de locuințe pentru condiții de habitat sănătoase. Asociațiile câștigătoare sunt premiate cu material dendrofloricol, mobilier urban și premii în bani pentru lucrări viitoare de înfrumusețare în cadrul unei festivități organizate cu ocazia „Zilelor Aradului” (EU 2016).

Cadrul legislativ din România, creat pentru a opri declinul spațiilor verzi urbane, subliniază de asemenea necesitatea de a păstra și crește suprafețele de spații verzi în orașe. Aceasta „în scopul îmbunătățirii factorilor de mediu și a calității vieții...” (OUG nr. 114 din 17 octombrie 2007). Actul normativ stabilește, în scopul arătat, un standard de minim 26 m² de spațiu verde pe locuitor pe care autoritățile publice locale trebuie să-l asigure din terenul intravilan al orașelor.

Pentru îndeplinirea normei (minime), Legea 24 din 2007 actualizată și republicată privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din orașe cuprinde prevederi precum:

- stabilirea ca obiectiv conservarea și dezvoltarea rețelei de spații verzi, crearea de noi spații verzi prin transformarea terenurilor neproductive și a altor categorii de terenuri și, de asemenea,
- obligația ca la extinderea suprafeței intravilanului localităților, autoritățile publice locale „să asigure o cotă de 5% pentru amenajarea de spații verzi publice” (art. 10, M. Of. nr. 764 din 10.11.2009).

Creșterea suprafeței de spațiu verde (pe locuitor) a fost sprijinită începând din anul 2008 prin *Programul național de îmbunătățirea calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități*. În cadrul lui au fost finanțate proiecte de dezvoltare a spațiilor verzi care au constat în lucrări de pregătire și plantare a puieților și plantelor, amenajarea de locuri de joacă, realizarea de alei ecologice etc., dotarea

cu mobilier aferent și instalații de iluminat (AFM 2008–2018). Conform calculelor realizate pe baza datelor cuprinse în pagina web a programului, în perioada 2008–2018 au fost finalizate 201 proiecte pentru dezvoltarea spațiilor verzi în localitățile urbane. Între acestea se numără aglomerări urbane mari precum București, Arad, Oradea, Brașov etc., dar și orașe cu populație mai puțin numeroasă ca Slănic Moldova, Borsec, Beiuș, Buftea, Motru, Curtea de Argeș etc.

Un alt program prin care s-au putut dezvolta spațiile verzi este Programul Operațional Regional 2014–2020 (POR). Acesta, prin Axa prioritară 13, a finanțat proiecte integrate de regenerare urbană în orașele mici și mijlocii care au vizat atât infrastructura urbană, cât și cea socială. Este vorba despre construcția sau modernizarea spațiilor publice respectiv a străzilor și trotuarelor, a parcurilor și scuarurilor, a clădirilor pentru servicii sociale – educative, culturale și recreative destinate locuitorilor.

Un exemplu de proiect complex realizat prin POR este cel dezvoltat de orașul Odobești (jud. Vrancea) care a constat în „modernizarea unui liceu, construirea unui observator, amenajarea unui parc și a străzilor din zona adiacentă” (Epurescu 2019, 19–20). S-a răspuns astfel unor necesități ale locuitorilor orașului respectiv:

- crearea de locuri noi în învățământ;
- facilitarea accesului la educație, cultură și recreere – teren de sport, spații verzi, dotări moderne ale sălilor de clasă și un centru cultural – Observatorul astronomic;
- crearea unei suprafețe de spațiu verde de 12 256 m², inclusiv a unui parc, care va deservi toți locuitorii orașului, dar mai ales pe cei din zonele mai izolate ale localității (ibidem).

Pe linia politicilor urbane, performanța măsurilor întreprinse la nivel local și național în asigurarea de spații verzi calitative și cantitative în orașele europene este monitorizată de Comisia Europeană începând din anul 2004 prin intermediul unui sondaj privind diferite aspecte care afectează calitatea vieții populației. Este vorba despre *Perception Survey on the Quality of life (QoL) in European cities*, ale cărui rezultate referitoare la spațiul verde din cadrul orașelor în anul 2019 sunt prezentate în continuare.

Percepția populației cu privire la spațiile verzi urbane în orașe europene

Cercetarea *Perception Survey on the Quality of life (QoL) in European cities 2019 [Calitatea vieții în orașele europene 2019]* (EC 2019), realizată în anul 2019 în 83 de orașe¹ din state europene și din Turcia (inclusiv partea asiatică), prezintă opinia a 58 100 de persoane în legătură cu unele servicii oferite cetățenilor între care și spațiile verzi.

¹ Este vorba despre orașe din 27 de state ale Uniunii Europene și din state precum Albania, Islanda, Marea Britanie, Republica Macedonia de Nord, Muntenegru, Norvegia, Serbia, Elveția și Turcia (partea europeană și partea asiatică).

Analiza datelor privind percepția populației din orașele cuprinse în cercetare față de spațiile verzi relevă că 76% dintre respondenți erau mulțumiți și destul de mulțumiți (*Tabelul nr. 1*). Față de această valoare medie, nivelurile de satisfacție variau (în limite largi) între 29 și 99% dintre respondenții care se declarau mulțumiți și destul de mulțumiți de spațiile verzi din orașele lor. Cele mai ridicate niveluri de satisfacție erau înregistrate în Hamburg (99% dintre respondenți) și Malmö (95% dintre respondenți), orașe situate în partea de nord a Europei.

La pol opus, cele mai coborâte niveluri de satisfacție a respondenților se consemnau în orașe din sudul Europei: Atena, Napoli și Iraklion cu 29, 30 și, respectiv, 31%.

Tabelul nr. 1

Percepția populației cu privire la spațiile verzi – parcuri și grădini în orașe europene, %, 2019

Oraș	Foarte mulțumit/ destul de mulțumit	Foarte nemulțumit/ nemulțumit	Non răspuns/ nu știu
	%	%	%
Alborg (DK)	90	7	2
<i>Amsterdam (NL)</i>	88	11	1
<i>Ankara (TR)</i>	69	30	1
Antalya (TR)	76	23	1
Anvers (BE)	84	15	1
<i>Atena (EL)</i>	29	71	0
Barcelona (ES)	70	29	1
Belfast (UK)	84	15	1
<i>Belgrad (RS)</i>	63	37	0
<i>Berlin (DE)</i>	87	13	1
...			
<i>Valleta (MT)</i>	43	55	2
<i>Varșovia (PL)</i>	83	15	1
Verona (IT)	73	26	1
<i>Viena (AT)</i>	89	10	1
<i>Vilnius (LT)</i>	85	13	3
<i>Zagreb (HR)</i>	81	18	1
Zürich (CH)	90	9	1
Total	76	22	1

Sursa: Prelucrare date EC, 2019.

* caracterele cursive indică orașe capitală.

Cercetarea cuprinde de asemenea opinia rezidenților din orașele românești București, Cluj-Napoca și Piatra Neamț, iar datele din acest sondaj arată niveluri de satisfacție a respondenților de 61, 66 și, respectiv, 80%, valori prin care se află pe pozițiile 47, 66 și 70 în sondaj.

În orașele capitală (34) nivelul de satisfacție a respondenților în legătură cu arealele verzi – de 73% – este mai scăzut comparativ cu nivelul de satisfacție din celelalte orașe (49) – de 78%.

Nivelurile de satisfacție variază și în rândul capitalelor statelor membre UE, și anume între 93% în Oslo și 29% în Atena. Respondenții din Helsinki și Stockholm sunt printre cei mai mulțumiți de spațiile verzi amenajate în orașele lor, în timp ce respondenții din Valleta, Skopje și Tirana printre cei mai puțin mulțumiți.

În ceea ce privește Bucureștiul, cu un nivel de satisfacție de 61%, acesta ocupă locul 27 între orașele capitală din eșantion, acesta fiind un grad de mulțumire (a respondenților) mai coborât.

Din analiza datelor privind percepția populației din orașe față de spațiile verzi și a informațiilor disponibile privind suprafața spațiilor verzi pe locuitor se constată că niveluri mai ridicate ale satisfacției populației erau consemnate, în general, în orașe cu suprafețe mari de spațiu verde. Putem enumera în acest sens orașele: Hamburg (917,87 m²/locuitor), Malmö (855,72 m²/locuitor) ș.a. (Tabelul nr. 2).

Tabelul nr. 2

Niveluri de satisfacție față de spațiul verde urban (2019) și suprafața de spațiu verde pe locuitor (2012) în unele orașe europene

Oraș	„Foarte mulțumit, destul de mulțumit” de spațiul verde*, 2019	Spațiul verde pe locuitor (m ² /loc.)**, 2012
Hamburg	99	917,87
Malmö	95	855,72
München	93	551,27
Oslo	93	298,35
Napoli	30	12,96
Atena	29	0,97

Sursa: * prelucrare date EC, 2019; ** Global Urban Commons, f.a., după Organisation for Economic Cooperation and Development, 2015.

Alte orașe consemnau însă, după cum s-a arătat anterior, niveluri scăzute de satisfacție față de spațiul verde. Între acestea erau Atena și Napoli care înregistrează, totodată, suprafețe reduse se spațiu verde pe locuitor – 0,97 m²/locuitor și, respectiv, 12,96 m²/locuitor.

Totuși, niveluri ridicate de satisfacție față de spațiile verzi se înregistrează și în orașe cu suprafețe verzi mai puțin extinse, ceea ce s-ar putea explica printr-o calitate bună a serviciului de amenajare și întreținere a grădinilor și parcurilor.

Un aspect care trebuie luat în considerare este și distribuția spațiilor verzi în cadrul orașelor, deoarece influențează accesul populației la acestea. Suprafețele verzi de dimensiuni mai mici situate în zone mai dens populate asigură acces pentru mai mulți locuitori din proximitate, în timp ce arealele verzi extinse aflate în zone cu populație mai puțin densă permit accesul pentru un număr mai redus de rezidenți (Poelman 2018).

SITUAȚIA SUPRAFETEI SPAȚIILOR VERZI ÎN MEDIUL URBAN DIN ROMÂNIA

În cadrul acestei secțiuni pe baza datelor statistice conținute de baza de date Tempo Online (INS 1995, 2000, 2005, 2010, 2015 și 2019) se prezintă o analiză privind dinamica suprafeței de spațiu verde la nivel național (1995–2019) și a orașelor din țara noastră (2010–2019), precum și o analiză a indicelui suprafața de spațiu verde ce revine unui locuitor (m²/locuitor) calculat la nivel național și la nivelul a 319 orașe din România, în anul 2019, după cum s-a specificat în secțiunea referitoare la metodologie.

Analiza datelor statistice din baza de date Tempo Online indică, în anul 2019, în țara noastră la nivel urban o suprafață a spațiilor verzi de 26 958 ha (*Tabelul nr. 3*). Acest indice vizează „suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice, parcele din pomi și flori, păduri, cimitire și terenuri ale bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților” (INS f.a.) și reprezenta în anul menționat 5,7% din intravilanul total.

Tabelul nr. 3

**Dinamica suprafeței spațiilor verzi 1995–2019 și 2010–2019
și ponderea din total intravilan, România**

	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Suprafață intravilan, ha	244 149	305 308	366 821	424 626	458 768	470 700
Suprafață spațiu verde, ha	21 250	20 124	19 998	21 905	25 778	26 958
% suprafață spațiu verde din total intravilan*	8,7	6,6	5,5	5,2	5,6	5,7
1995–2019			2010–2019			
Nr. ha	%		Nr. ha	%		
226.551	92,8		46.074	10,9		
5.708	26,9		5.053	23,0		
	2,5			11,0		

Sursa: INS, Tempo online, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2019.

* Calcule proprii.

Estimările arată că suprafața spațiilor verzi a scăzut de la 21.250 ha la 19.998 ha (5,9%) între anii 1995 și 2005. Ulterior, probabil și ca efect al Legii 24 din 2007, suprafața verde a crescut cu 6 960 ha (34,8%), între 2005 și 2019, din care cu 5 053 ha (23,1%) după anul 2010. Analiza întreprinsă pe baza informațiilor statistice la nivelul orașelor arată totuși că și în ultima perioadă, 2010–2019, suprafața spațiilor verzi a înregistrat scăderi în 39 de așezări urbane, între acestea numărându-se Constanța cu -268 ha, Cluj-Napoca -106 ha, Suceava -75 ha, Satu Mare -45 ha ș.a.

În ceea ce privește suprafața intravilanului, aceasta a crescut cu 226 551 ha (92,8%) între 1995 și 2019, respectiv cu 46 074 ha (10,9%) între 2010 și 2019. Comparativ, suprafața spațiilor verzi a crescut în perioada 1995–2019 cu doar 5 708 ha, adică 2,5% din total intravilan, din care 5 053 ha (11,0%) între 2010 și 2019. Creșterea arealelor verzi din această perioadă este, probabil, urmarea aplicării Legii nr. 24/2007 actualizată și republicată (2009), care obligă administrația publică locală ca la extinderea suprafeței intravilanului orașelor să asigure o cotă de 5% pentru amenajarea de spații verzi publice (art. 10).

La nivelul aglomerărilor urbane, în anul 2019, cea mai mare suprafață de spații verzi se afla în Municipiul București, de 4 506 ha, fiind mai redusă față de anul 1995 cu 333 ha (6,9%) (Tabelul nr. 4).

Tabelul nr. 4

Dinamica suprafeței spațiilor verzi în Municipiul București, 1995–2019, ha

	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Suprafață intravilan, ha	15 250	15 250	15 250	23 787	23 787	23 975
Suprafață spațiu verde, ha	4 839	4 839	4 139	4 506	4 506	4 506
1995–2019*		2005–2019*		2010–2019*		
Nr. ha	%	Nr. ha	%	Nr. ha	%	
8.725	57,2	8.725	57,2	188	0,8	
-333	-6,9	367	8,9	0	0	

Sursa: INS, Tempo online, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2019.

* Calcule proprii.

Ca urmare a presiunilor de folosire a terenurilor pentru construcții, între anii 1995 și 2005, suprafața de spații verzi din București a scăzut dramatic, cu 700 ha (14,5%) de la 4 839 ha la 4 139 ha. Ulterior, a crescut cu 367 ha (8,1%) ajungând astfel în 2010 la 4 506 ha, valoare menținută și în 2019, conform informațiilor statistice.

Distribuția spațiilor verzi din Capitală pe sectoare arată că, în anul 2014, cea mai mare suprafață se afla în sectorul 1 – 1 757,7 ha (39%), iar cea mai mică în sectorul 5 – 369,6 ha (8%) (Tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5

Situația suprafeței spațiilor verzi în sectoarele Municipiului București, 2014

	Sector 1	Sector 2	Sector 3	Sector 4	Sector 5	Sector 6	Total
Suprafață spațiu verde, ha	1 757,7	444,0	649,7	634,2	369,6	657,0	4 512,2
Suprafață spațiu verde, %	39	10	14	14	8	15	

Sursa: PMB, „Cadastrul Verde al Municipiului București – Registrul Spațiilor Verzi”, după ANPM, 2020.

Municipiul București era urmat din punctul de vedere al suprafeței acoperite de vegetație în anul 2019, între aglomerările urbane, de Baia Mare cu 1 747 ha, Craiova cu 1 038 ha, Galați cu 956 ha ș.a. (*Tabelul nr. 6*).

Tabelul nr. 6

Aglomerări urbane cu cele mai mari suprafețe de spații verzi în anul 2019, ha

Loc	Oraș	Suprafață spații verzi, ha
1	București	4 506
2	Baia Mare	1 747
3	Craiova	1 039
4	Galați	956
5	Cluj-Napoca	814

Sursa: INS, Tempo online, 2019.

Așa cum s-a arătat, potrivit legislației române în vigoare, în conformitate cu standardele europene, autoritățile administrației publice locale trebuie să asigure o suprafață de spațiu verde de minim 26 m²/locuitor din intravilanul localităților pentru a asigura protecția mediului și a sănătății populației.

Suprafața spațiilor verzi raportată la numărul de locuitori la nivelul mediului urban din țara noastră era de 21,6 m²/locuitor, în anul 2019 (*Tabelul nr. 7*). Comparativ cu anii anteriori, 1995, 2000, 2005, 2010 și 2015, indicele suprafața spațiilor verzi pe locuitor a crescut față de 16,2 m²/locuitor, în 1995, și față de 17,2 m²/locuitor, în 2010, situându-se cu toate acestea încă sub norma minimă prevăzută de legislație.

Tabelul nr. 7

Evoluția suprafeței spațiilor verzi pe locuitor în mediul urban din România, 1995–2019

	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Suprafață spații verzi, m ²	212.500.000	201.240.000	199.980.000	219.050.000	257.780.000	269.580.000
Populație urbană, loc.	13.123.621	12.993.660	12.861.976	12.755.030	12.579.398	12.498.561
Suprafață spații verzi, m ² /loc.*	16,2	15,5	15,5	17,2	20,5	21,6

Sursa: INS, Tempo online, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2019.

* Calcule proprii.

Analiza indicelui privind suprafața spațiului verde pe locuitor la nivelul așezărilor urbane arată că, în anul 2019, din cele 319 orașe (inclusiv Municipiul

București) pentru care există date disponibile, cu o populație totală de peste 12,5 milioane de locuitori, unele nu îndeplineau necesarul minim pentru populație.

Astfel, Municipiul București, cu o populație de 2,1 milioane de locuitori (17% din populația totală a orașelor incluse în analiză), consemna, la nivelul anului menționat anterior, un indice de 21,1 m²/locuitor, prin care se situa sub norma prevăzută de lege și sub standardul UE, și nu asigura suprafața minimă de spațiu verde pentru populație.

De asemenea, alte 24 de **orașe mari** (cu peste 100 000 de locuitori) înregistrau o situație diferită doar în patru așezări (Baia Mare – 120,0 m²/locuitor, Craiova – 34,4 m²/locuitor, Drobeta-Turnu Severin – 34,1 m²/locuitor și Galați – 31,4 m²/locuitor). În celelalte 20 de orașe, cuprinzând o populație de peste 4 milioane de locuitori (32% din populația totală a așezărilor urbane luate în analiză), suprafața de spațiu verde era sub norma minimă: în șapte orașe se situa între 20 și 26 m²/locuitor (Cluj-Napoca – 25,0 m²/locuitor, Oradea – 23,3 m²/locuitor, Brăila – 23,2 m²/locuitor, Bacău – 21,6 m²/locuitor) și se apropia de standardul minim, în 10 orașe se situa între 10 și 20 m²/locuitor, iar în trei orașe (Arad – 6,2 m²/locuitor, Brașov – 5,0 m²/locuitor și Constanța – 4,8 m²/locuitor) era sub 10 m²/locuitor. Aceasta arată un deficit de spații verzi pentru populația orașelor respective.

Cazul **orașelor mijlocii** (cu populație între 20 000 și 100 000 de locuitori) este asemănător. Din cele 80 de orașe, 16 înregistrau suprafețe de peste 26 m²/locuitor, în timp ce 64 dintre acestea, cu 22% din populația totală a așezărilor analizate, nu atingeau norma minimă.

În **orașele mici** (sub 20 000 de locuitori), în număr de 214, în care trăia 17% din populația totală a așezărilor urbane analizate, suprafața de spațiu verde pe locuitor varia în limite foarte largi de la 0,7 m²/locuitor (Bolintin-Vale) la 682,7 m²/locuitor (Cavnic). În acest interval de valori, 65 de orașe aveau suprafețe de spațiu verde de peste 26 m²/locuitor. Între acestea se numărau stațiuni climatice (Borsec, Slănic, Sovata, Băile Olănești) și orașe cu suprafețe mari de pădure (Cavnic). Alte orașe mici aveau suprafețe reduse de spații verzi, iar orașe cum sunt cele noi (Milișăuți, Cajvana ș.a.) erau aproape lipsite de areale verzi.

Așadar, din cele 319 orașe luate în analiză doar 85, cuprinzând circa 2,1 milioane de locuitori (16,8% din populația totală a orașelor respective), depășeau normativul UE, respectiv norma minimă prevăzută de lege. Celelalte 234 de orașe, cuprinzând aproximativ 10,4 milioane de locuitori (83,2% din populația urbană a orașelor analizate), nu asigurau necesarul minim pentru populație.

La această situație contribuie (și) presiunea asupra arealelor verzi și transformarea facilă a acestora în terenuri pentru dezvoltarea de construcții, vizate fiind atât suprafețe de parcuri, cât și suprafețe verzi din cadrul condominiilor. (Cazul ridicării de construcții rezidențiale pe spațiile verzi prin intermediul PUZ-urilor în cinci sectoare din București reprezintă un exemplu în acest sens.)

Rezultă astfel că pentru realizarea obiectivului politicilor publice actuale din țara noastră (OUG nr. 114 din 17 oct. 2017, Legea 24 din 2007) de asigurare de

spații verzi în localități pentru populație sunt necesare în continuare măsuri care să protejeze, să crească și să promoveze suprafața verdei urban.

CONCLUZII

Lucrarea prezintă pe baza analizei documentare și de date statistice, inclusiv prin unele comparații la nivel european, situația spațiului verde urban în țara noastră. După cum s-a arătat în cadrul acestei lucrări, spațiul verde urban este un component de bază al mediului natural al orașului și al infrastructurii urbane, dar și al calității vieții populației. Acesta aduce, în cadrul structurii orașului, o serie de beneficii asociate funcțiilor ecologice, sociale și economice pe care le îndeplinește, prin care răspunde unor nevoi esențiale ale locuitorilor urbani, precum mediu înconjurător curat, locuire de calitate, facilități de relaxare și petrecere a timpului liber, care contribuie la o mai bună calitate a vieții populației.

Pentru a răspunde însă nevoilor umane și a contribui la îmbunătățirea calității vieții se impune un bun acces la arealele verzi. Asigurarea accesului constituie un obiectiv al politicilor internaționale actuale, care subliniază necesitatea arealelor verzi în orașe.

Cadrul legislativ din România, elaborat pentru a opri declinul spațiilor verzi urbane, subliniază de asemenea imperativul de a păstra și crește suprafețele de spații verzi în orașe și stabilește, în scopul arătat, că autoritățile publice locale trebuie să asigure din terenul intravilan al orașelor o suprafață de spațiu verde de minim 26m²/locuitor, conform normelor europene.

Informațiile statistice din sondajul *Perception Survey on the Quality of life (QqL) in European cities 2019 [Calitatea vieții în orașele europene 2019]* (EC 2019), realizat în anul 2019 în 83 de orașe din state europene și din Turcia, care prezintă opinia a 58 100 de persoane în legătură cu diferite aspecte urbane, între care se numără și spațiile verzi, relevă că 76% dintre respondenți exprimau niveluri ridicate de satisfacție față de spațiile verzi, în timp ce 22% niveluri mai ridicate de insatisfacție.

Eurobarometrul, care examinează, între cele 83 de orașe europene, și opinia populației din trei orașe românești – Piatra Neamț, Cluj-Napoca și București față de spațiile verzi, arată niveluri de satisfacție a respondenților din aceste orașe de 80%, 66% și 61%, valori care le situează pe pozițiile 47, 66 și, respectiv, 70 în acest sondaj.

În urma analizei datelor de percepție a populației și a suprafeței de spațiu verde pe locuitor, s-a constatat că niveluri mai ridicate ale satisfacției populației cu privire la verdele urban sunt consemnate în orașe cu suprafețe mari de spațiu verde, iar niveluri scăzute de satisfacție se consemnau în orașe cu suprafețe reduse de spațiu verde pe locuitor.

Datele statistice (INS) indică în perioada 2010–2019, ulterior adoptării legislației specifice, că suprafața de spațiu verde urban în țara noastră a crescut cu

5 053 ha (23%) (de la 21 905 ha) și a ajuns la 26 958 ha, creșterea înregistrându-se în 280 de orașe (87,8%) din cele 319 analizate.

Ca urmare a dinamicii pozitive, suprafața de spațiu verde pe locuitor la nivel urban a crescut de la 17,2 m²/locuitor în 2010 la 21,6 m²/locuitor în 2019, valoare prin care indicele se situează, încă, sub norma minimă prevăzută de lege de 26 m²/locuitor.

În situația de a nu îndeplini standardul minim au fost 234 de orașe (73,4%), cu o populație însumată de peste 10,4 milioane de locuitori, între care se află Municipiul București, precum și majoritatea orașelor mari din țara noastră.

Aceasta arată un acces deficitar pentru populație la arealele verzi în așezările urbane, cu o ameliorare în ultimii ani, dar încă sub norma legală, precum și cu disparități mari între orașele din România.

BIBLIOGRAFIE

- Administrația Fondului pentru Mediu, Spații verzi/Proiecte finalizate, 2008–2018, disponibil la <https://www.afm.ro/spatii-verzi-proiecte-finalizate.php>, 2008–2018.
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM), *Raport privind starea mediului în România – Anul 2019*. București, 2020.
- Astell-Burt, Thomas, Feng, Xiaoqi, Mavoa, Suzanne, Badland, Hannah M. and Giles-Corti, Billie, Do low-income neighbourhoods have the least greenspace? A cross-sectional study of Australia's most populous cities. *BMC Public Health*, 14, 292, <https://doi.org/10.1186/1471-2458-14-292>, 2014.
- Baycan-Levent, Tuzin și Nijcamp, Peter, Urban Green Space Policies: A Comparative Study on Performance and Success Conditions in European Cities. 44th Congress of the European Regional Science Association: „Regions and Fiscal Federalism”, 25th–29th August, Porto, Portugal, European Regional Science Association (ERSA), Louvain-la-Neuve, 2004.
- Birčiakova, Nad'a, Stávková, Jana și Straka, Jakub, *Factors influencing living standards in the EU*. Proceedings of the 2015 International Conference „Economic science for rural development” no. 40, Jelgava, LLU ESAF, pp. 170–175, 2015.
- Chiriac, Dumitru, Humă, Cristina și Stanciu, Mariana, Spațiile verzi – o problemă a urbanizării actuale. *Calitatea Vieții*, XX, nr. 3–4, pp. 249–270, 2008.
- Chiriac, Dumitru și Humă, Cristina, *Presiunea antropică asupra spațiului verde urban – risc ecologic major pentru calitatea vieții populației*. Raport de cercetare, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, București, 2008.
- Epurescu, Vlad, Observator astronomic, liceu extins și spații verzi la Odobești. *Regio*, 69, august, 2019.
- European Commission (EC), Urban Agenda for the EU. Pact of Amsterdam. Disponibil la <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/pact-amsterdam>, 2016.
- European Commission (EC), *Quality of life in European Cities 2015*. Flash Eurobarometer 419. Luxembourg, 2016.
- European Commission, Perception Survey on the Quality of Life (QoL) in European Cities 2019. The results of the survey aggregated per city, disponibil la https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/quality_of_life, 2019.
- European Commission (EC), Environment. European Green Capital. Winning Cities, disponibil la ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/winning-cities, f.a.
- European Commission (EC), Environment. Green Infrastructure, disponibil la http://ec.europa.eu/environment/nature/ecisystems/index_en.html, f.a.
- European Commission, United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat) (EC, UNHSP), *The State of European Cities 2016. Cities leading the way to a better future*. Luxembourg, 2016.

- European Union, *European Green Capital 2018. Good Practice Report*. Doi: 10.2779/705653, 2016.
- Fam, Dena, Morison, Julian, Lopes, Abby Mellik, Mathieson, Lorraine și Connellan, Geoff, Irrigation of Urban Green Spaces: a review of the Environmental, Social and Economic Benefits. Cooperative Research Centre for Irrigation Futures. Technical Report No. 04/08, 2008.
- Fan, Yingling, Das, Kirti V. și Chen, Qian, Neighborhood green, special support, physical activity and stress: Assessing the cumulative impact. *Health & Place*, 17, pp. 1202–1211, disponibil la <https://dx.doi.org/10.1016/j.healthplace.2011.08.008>, 2011.
- Frumkin, Howard, Urban Sprawl and Public Health. *Public Health Reports*, 117, pp. 201–17. DOI: 10.1093/phr/117.3.201, 2002.
- Frumkin, Howard, The Evidence of Nature and the Nature of Evidence. *American Journal of Preventive Medicine*, 44(2), pp. 196–197, 2013.
- Global Urban Commons, Open Data from UN Habitat Global Urban Observatory: Table 4.2 Green Area per capita, CO₂ per capita and Population exposure to air pollution PM 2.5, disponibil la http://globalurbancommons.org/research_item/open-data-from-un-habitat-global-urban-observatory/, f.a.
- Guvernul României, *Ordonanța de urgență nr. 114 din 17 octombrie 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului*. Monitorul Oficial nr. 713 din 22 octombrie 2007, 2007.
- Iliescu, Ana-Felicia, *Arhitectură peisajeră*. Editura Ceres, București, 2006.
- Institutul Național de Statistică (INS), Tempo online, baze de date statistice, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015, 2019.
- Institutul Național de Statistică (INS), baze de date statistice, tempo-online. Disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, f.a.
- Kiani, Akbar, Javadiyan, Masoume și Pasban, Vahid, Evaluation of Urban Green Spaces and their Impact on Living Quality of Citizens (Case Study: Nehbandan City, Iran). *Journal of Civil Engineering and Urbanism*, 4, 49–95, 2014.
- Konijnendijk, Cecil Cornelis, Annerstedt, Matilda, Nielson, Anders Busse și Maruthaveeran, Sreetheran, *Benefits of urban parks: A systematic review*. A report for International Federation of Parks and Recreation Administration. Copenhagen: IFPRA, 2013.
- McMichael, Anthony J., The urban environment and health in a world of increasing globalization: issues for developing countries. *Bulletin of the World Health Organization*, 78(9), pp. 1117–1126, 2000.
- Mensah, Collins Adjei, Andres, Lauren, Perera, Upuli și Roji, Ayanda, *Enhancing quality of life through the lens of greenspaces: A systematic review approach*, *International Journal of Wellbeing*, 6(1), 142–163, 2016.
- Parlamentul României, *Legea 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități*. Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 24 iulie 2001, 2001.
- Parlamentul României, *Legea Nr. 24 din 15 ianuarie 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane*. Monitorul Oficial nr. 36 din 18 ianuarie 2007, 2007.
- Parlamentul României, *Legea nr. 24/2007 actualizată și republicată. Legea privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților*. Monitorul Oficial nr. 764 din 10.11.2009, disponibil online la <https://legeaz.net/text-integral/legea-24-2007-actualizata-si-republicata-legea-spatiilor-verzi>, 2009.
- Parlamentul României, *Legea nr. 47/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților*. Monitorul Oficial Partea I, nr. 185 din 22 martie 2012, 2012.
- Poelman, Hugo, *A walk to the park? Assessing access to green areas in Europe's cities*. DG REGIO Working Papers series, 1, 2018.
- Radoslaw, Trojanek, Tanás, Justyna și Gluszk, Michal, The effect of urban greenspaces on house prices in Warsaw. *International Journal of Strategic Property Management*, 22(5), pp. 358–371. DOI:10.3846/ijspm.2018.5220, 2018.

- Saraev, Vadim, *Economic benefits of greenspace. A critical assessment of evidence of net economic benefits*. Forestry Commission Research Report. Edinburgh, Scotland: Forestry Commission, 2012.
- Sendi, Richard, Aalbers, Manuel B. și Trigueiro, Marcelle, Public space in large housing estates, în R. Rowlands, S. Mustard și R. van Kempen (eds.) *Mass housing in Europe: Multiple faces of development, change and response*, pp. 131–156. Basinstocke: Palgrave Macmillan, 2009.
- Sorensen, Mark, Smit, Jac, Barzetti, Valerie și Williams, John, *Good Practices for Urban Greening*. Washington, DC: Inter-American Development Bank, 1997.
- Száráz, Luca R., The Impact of Urban Green Spaces on Climate and Air Quality in Cities. *Geographical Locality Studies*, 2(1), pp. 326–354, 2014.
- United Nations, *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*, disponibil la <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/Transformingourworld>, 2015.
- United Nations, *New Urban Agenda*, Habitat III, Quito 17–20 October 2016, United Nations Conference on Housing and Sustainable Development, 2017.
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, *World Urbanization Prospects: The 2018 Revision*, Online Edition, 2018.
- Van den Berg, Agnes E., Maas, Jolanda, Verheij, Robert A., Groenewegen, Peter P., Green space as a buffer between stressful life events and health. *Social Science & Medicine*, 70(8), pp. 1203–10. Ddisponibil la <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2010.01.002>, 2010.
- Vries, Sjerp de, Dillen, Sonja M. E. van, Groenewegen, Peter P., & Spreeuwenberg, Peter, Streetscape greenery and health: stress, social cohesion and physical activity as mediators. *Social Science & Medicine*, 94, pp. 26–33, 2013.
- World Health Organization – Regional Office for Europe, *Urban green spaces: a brief for action*, disponibil online la <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/urban-health/publications/2017/urban-green-spaces-a-brief-for-action-2017>, 2017.

The creation of urban green spaces to improve the quality of life of the populations highlighted in the literature and in international and national documents.

This study presents the situation of the urban green space in Romania, a component of the natural environment of the city, of the urban infrastructure and a favorable element of the quality of life of the population. In this sense, the dynamics of green space surfaces in the period 2010–2019 and the green space surface belonging to an inhabitant in 2019 were analyzed, at national and city level, given the shortage of green areas, as a result (and) of their decline after 1990, as well as the minimum norm provided by the Romanian legislation in force of 26 square meters of green space per capita. Also, the role and benefits of the presence of urban green spaces for the environment, communities and quality of life were shown, the current urban policies for ensuring green space in Romanian localities, as well the appreciation of urban green by the population in Romanian cities compared to European cities.

In the elaboration of the paper were used statistical data from sources such as the National Institute of Statistics, the Environment Fund Administration, the European Commission and the United Nations and specialized papers were consulted, as well as strategic and legislative documents.

Keywords: urban green spaces; benefits of green spaces; Romania.

Primit: 10.06.2021

Acceptat: 06.09.2021